

Evropské miliardy proměňují region: Od udržitelné dopravy po cirkulární ekonomiku

20.11.2025 - | Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Královehradecký kraj sází na udržitelnost a kvalitu života. Potvrdila to i konference Efektivní a udržitelný rozvoj obcí a měst, která se uskutečnila v Hradci Králové pod záštitou Centra pro regionální rozvoj. Mezi hlavní body, které představily Michaela Brožová a Gabriela Chybová z Centra, patřila podpora udržitelné mobility a zkvalitňování veřejných prostranství. IROP už v minulém programovém období podpořil v mobilitě projekty za 15,9 miliardy Kč, podpora zelenomodré infrastruktury je naopak novým tématem.

„Podařilo se nám připravit pestrý a zajímavý program, který přednášející obohatili inspirativními příklady projektů nejen z Královehradeckého kraje. Tyto projekty názorně ukazují, jak se region rozvíjí směrem k udržitelné ekonomice a novým zeleným tématům. Integrovaný regionální operační program (IROP) hraje v podpoře těchto chytrých investic klíčovou roli,“ uvedl Jakub Řezníček, ředitel Centra pro regionální rozvoj v Hradci Králové.

Směřování investic do udržitelné dopravy probíhá **v rámci IROP** v souladu s principem tzv. obrácené pyramidy mobility, která dává přednost chůzi, cyklistice a veřejné dopravě. Města ale lákají obyvatele i zpět do veřejného prostoru, který může být mnohem příjemnějším místem. Například **Město Jičín** buduje v rámci **Odpočinkové zóny Cidlina** s celkovými způsobilými výdaji **přes 66 milionu Kč unikátní park**, kde nebudou chybět moderní hřiště či dokonce sáňkovací kopec, projekt má také za cíl zpřístupnit lidem i samotnou řeku Cidlinu, a to prostřednictvím úpravy břehu či doplněním lávek a pobytových moly. Dalším zajímavým projektem je **Zelenomodré centrum Jaroměř**, který má v IROP vyčleněno necelých **70 milionů Kč**, kde probíhají ještě přípravné práce, ale projekt již získal titul Urbanistický projekt roku 2025. Projekt řeší především **hospodaření se srážkovou vodou a ochlazení města**, čímž ukazuje cestu moderní adaptace na změnu klimatu.

Martina Fišerová z Řídicího orgánu IROP (MMR) mluvila o tom, jak se Česko připravuje na programové období EU fondů 2028–2034, které bude klást větší důraz na **odolnost i obranu**. Hlavním národním tématem bude určitě potřeba **investic v dostupném bydlení** či zajištění odpovídající **infrastruktury pro stárnoucí obyvatelstvo**. Velký rozvoj probíhá díky evropské podpoře i v oblasti cirkulární ekonomiky. **Hradecko-pardubická aglomerace** chystá projekt **Centrum komplexního využití odpadu (CEKVO)**, které zahrnuje **Separační dvůr Chrudim** (48 mil. Kč z fondů EU) a **moderní třídící linku** (přes 57 mil. Kč). Ambicí je proměnit odpad v nové suroviny – například pomocí inovativních technologií na výrobu dlažby ze skla a plastů či stavebních desek a dalších využitelných materiálů. Tato integrovaná řešení aglomerace prezentoval **Filip Hoffman** z ITI Hradecko-pardubické aglomerace.

Královehradecký kraj myslí také na lokální produkci značkou **To nejlepší z Královehradeckého kraje**. Zastřešuje držitele **certifikátu „regionální produkt“** a umožňuje lokálním farmářům a výrobcům prezentovat své produkty v rámci marketingových aktivit a přes objednávkový portál Královehradecké tržště. O podpoře lokální udržitelné ekonomiky hovořila **Ivana Kudrnáčová** z Krajského úřadu KHK.

Význam a dopad podpory i malých projektů ve své prezentaci na názorných příkladech shrnula **Alena Klacková** z MAS Brána do Českého ráje. IROP na podporu projektů podpořených přes strategie místních akčních skupin vyčlenil asi **8 mld. Kč**. Jak moderně **zklidnit dopravu a vrátit život a sociální vazby** do městského prostoru ukázal **Antonín Suk** z pardubického magistrátu, kde

chystají projekty na **oživení veřejného prostoru**. Inspirace pro řadu takových projektů přichází ze zahraničí – **například z Kluže (Rumunsko)**, kde cestující mohou získat jízdenku zdarma, když udělají 20 dřepů, což ve finále podporuje pohyb a současně použití hromadné dopravy.

Zároveň v oblasti energetiky organizace CIRI pilotně ověřuje tzv. **Skupiny sdílení elektřiny (SSE)** u krajských organizací, čímž připravuje region na **komunitní energetiku a citelné snižování nákladů**. *„Komunitní energetika je pro kraj cestou k citelným úsporám a alespoň částečné energetické soběstačnosti. Pilotní ověřování Skupin sdílení elektřiny v krajských organizacích je prvním krokem, jak v praxi připravit region na novou éru efektivního hospodaření s energiemi,“* dodává **Lenka Bacovská** z CIRI HK.

<https://crr.gov.cz/udrzitelny-rozvoj-kralovehradecky-kraj>